

Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 69
131 07 Nacka

Datum 2026-04-20
SMHI Dnr 2026/753/6.3.1
Er referens M 1168-26

mmd.nacka@dom.se

Yttrande över Kungörelse - ansökan om tillstånd till täktverksamhet och anläggande och drift av deponi m.m. samt avledning av yt- och grundvatten på fastigheten Götarsvik 3:1 i Örebro kommun

SMHI har tagit del av rubricerad kungörelse. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö).

SMHI har synpunkter, framförallt på innehållet i bilaga ”Bilaga D3 Hydrogeologisk utredning RÄTTAD BILAGA”. Resultaten från bilaga D3 ligger till grund för beräkningar och resonemang även i andra bilagor i underlagen ”Bilaga D-D14 – MKB/TB och underbilagor”. SMHI anser att underlagen bör omarbetas.

Synpunkter på Bilaga D3 - Hydrogeologisk utredning

Delavrinningsområde för Götarsvik:

Bergtäkten/deponiområdet sägs ligga centralt i ett mindre delavrinningsområde som i underlagen benämns med ID 12802 med referens till SVAR2022. Korrekt SUBID i SVAR2022 för området med bergtäkten Götarsvik är 6177, vilket innefattar större delen av Hjälmaran med omkringliggande tillrinningsområden. Det ID som angetts (12802) för SVAR2022 avser inte Hjälmaran, utan är en del av Ljungans avrinningsområde.

Klimatologisk vattenbalans:

I texten nämns SMHIs översiktliga kartering av vattenbalansparametrar som sägs avse

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

normalperioden 1991-2020, men ingen referens anges. Eftersom referens saknas så blir det ottydligt om de årsmedelvärden för vattenbalansparametrarna som presenteras har hämtats från SMHI, eller om de ansatts av författaren till bilagan.

Det hänvisas till en generell trend för klimatet inom området, och deras förändring har studerats med stöd av data från SMHI. Här saknas referens och hänvisning till vilka data som använts och beskrivning av hur de studerats. Det konstateras även att ”Över en tåkt där ingen växtlighet finns minskar evapotranspirationen och avrinningen ökar.”, men det saknas argument.

I Figur 11 står ”S-hype medel 2010-2023”, men det saknas en beskriven referens till vilka parametrar som hämtats, vilket delavrinningsområde som avses och vid vilket datum de hämtats.

Det är oklart vilka värden i Tabell 1 som är hämtade från andra källor, och vilka som beräknats/uppskattats av författaren till bilagan.

SMHI anser att kapitel 2.5 behöver ses över generellt, men speciellt angående hur man använder data från källor och hur man refererar till dem. Dessutom uppmanar SMHI till att förklara i texten varför man gjort antaganden och hur man tagit fram eller beräknat de resultat som presenteras.

Vattenavledning:

Det är oklart hur siffran 140 m³/d avseende nettonederbörd tagits fram. De 140 m³/d är ena beräkningshalvan av den totala vattenavledningen för tåkten, som uppskattas till 345 m³/d. De 345 m³/d används i flera följdberäkningar i de bifogade underlagen, t.ex. i Bilaga A till Bilaga D9 (Beräkningsbilaga – Dimensionering av vattensystem).

Figur 19 visar avrinning från ett närliggande delavrinningsområde i SVAR2022, men inte det som omfattas i ansökan. Det bör beskrivas varför man valt att använda SUBID 6473 istället för SUBID 6177. Stycket är motsägande på så sätt att det sägs att perioden 1991–2024 används, men samtidigt att tillgänglig tidsserie är begränsad till 2010–2024.

SMHI vill passa på att upplysa om att det finns möjlighet att ladda ned längre S-HYPE-modellerade tidsserier (1991–2025) för valfritt delavrinningsområde från SMHI här: <https://vattenwebb.smhi.se/nadia/>

Figur 20 avser samband mellan variation i nettonederbörd och grundvattenbortledning. Värden på x-axeln (Pn/Pnmedel) bör vara 1,6 (mellanårsvariation) och 4,6 (inomårsvariation), men är istället 1,6 respektive 4,2. Det förklaras inte hur det platsspecifika sambandet tas fram, varifrån värdet 246 m³/d kommer eller hur 4,5 l/s erhålls som extremvärde för kortvarig stor grundvattenbortledning.

SMHI anser att kapitel 3.5.1 behöver ses över generellt, men speciellt angående hur man använder data från källor och hur man refererar till dem. För att läsare ska kunna bedöma ifall presenterade resultat är användbara och ska kunna användas som

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

underlag för beslut, så måste de åtföljas av en text som tydligt förklarar arbetssätt, gjorda antaganden och en bedömning av resultatet. Så är inte fallet här.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Ola Pettersson och Jörgen Jones.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering